

Jana Vitíková: Kralupy u Chomutova: Demolice kvůli těžbě uhlí

posudek na diplomovou práci

Diplomová práce Jany Vitíkové změřená na osudy obce Kralupy u Chomutova má historicko-sociologický charakter. Studie je založena na zkoumání archivního materiálu a odborné literatury vztahující se ke zvolenému tématu. Práce má dobře promyšlenou, logicky uspořádanou strukturu, která (kromě Úvodu a Závěru) člení text do tří velkých částí, resp. kapitol. Autorka nejprve nastiňuje sledované téma v širších historických a geografických souvislostech a představuje vývoj, který se dotýkal dané obce, v kontextu modernizačního procesu, tak, jak se odehrával v Českých zemích v druhé polovině 19. století, a poté v jednotlivých fázích dějin 20. století, a to zejména se zvláštním zřetelem na situaci v pohraničních oblastech, resp. Sudetech. Historii zvolené obec chápe jako modelový případ, na kterém je možné velmi zřetelně a plasticky studovat a demonstrovat vliv trendů a tendencí, které utvářely a formovaly společenské procesy dominující v průběhu takto vymezeného období. Druhá část práce se zabývá ekonomickou situací po druhé světové válce, která byla v období socialismu spojena s důrazem na takový typ industrializace, jenž byl značně náročný ze surovinového a energetického hlediska, a vyvolával tlaky na rozšiřování těžby uhlí. Právě těmto tlakům podlehla v sedmdesátých letech i obec Kralupy u Chomutova. Poslední část práce sleduje přípravu i samotný průběh demolice této obec, odchod obyvatel do nových bydlíšť i ohlasy této akce v dobovém tisku.

Obecně je možné práci Jany Vitíkové hodnotit jako zdařilou. I když se detailně zabývá osudy jedné relativně malé zaniklé obce, poznatky ke kterým dospívá, mají výrazně širší vypovídací schopnost. Autorce se podařilo prostřednictvím zvolené perspektivy zachytit velmi zajímavým způsobem procesy, jejichž význam dalekosáhle přesahoval mikro-dějiny dané lokality, a vytvořit tak velmi zdařilý příspěvek k problematice průběhu modernizačního vývoje v Českých zemích. Práce je zpracována a napsána kultivovaně, přehledně a systematicky. Podstatné kritické výhrady k jejímu textu nemám. Pouze musím upozornit, že na str. 36 v třetím odstavci odspoda vypadla část textu (včetně závěrečných uvozovek); a na str. 44 chybí u dolního odstavce odkaz na pramen, z něhož je v textu uvedena stránka 1286.

Pro rozpravu na obhajobě diplomové práce navrhuji, aby autorka vysvětlila tezi ze str. 41, v níž se říká, že ekonomický vývoj byl po r. 1968 „opět dotován spotřebou předmnichovských a protektorátních rezerv“.

Diplomovou práci Jany Vitíkové hodnotím celkově jako výbornou.

Mariánské Lázně 25. 7. 2015

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.